

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

ایمنی در جرثقیل‌ها، بالابرها و تجهیزات باربرداری (جلد ۳)

لیفتراک

مؤلفان:

مهندس رضا امیرنژاد

مهندس سینا جعفری

فدکا ایستاتیس

۱۳۸۸

سرشناسه	: امیرنژاد، رضا، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: ایمنی در جرثقیل‌ها، بالابرها و تجهیزات باربرداری - لیفتراک/ مولفان رضا امیر نژاد، سینا جعفری.
مشخصات نشر	: تهران: فدک ایساتیس، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	: ج. ۳: مصور، جدول.
شابک	: ۴۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۸-۹۸-۸۵۹۸-۹۶۴-۹۷۸؛ ۸۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۳-۸۰-۸۵۹۸-۹۶۴-۹۷۸ ۷۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۳-۵۲-۵۲۰۳-۵۲-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: جلد دوم و سوم: ۱۳۸۸ (فیپا).
یادداشت	: کتابنامه
مندرجات	: ج. ۱: جرثقیل‌ها، ساختمان، تست و بازرسی فنی، تعمیر و نگهداری و ایمنی- ج. ۳: لیفتراک
موضوع	: بالابرها -- پیش‌بینی‌های ایمنی.
موضوع	: جرثقیل‌ها -- پیش‌بینی‌های ایمنی.
شناسه افزوده	: جعفری، سینا، ۱۳۵۶-
رده بندی کنگره	: ۱۲۸۷ الف۷۵الف/۱۳۵۰ TJ
رده بندی دیویی	: ۶۲۱/۸۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۱۸۱۷۲۷

ایمنی در جرثقیل‌ها، بالابرها و تجهیزات باربرداری (جلد ۳)

لیفتراک

فدکا ایساتیس

مولفان	: رضا امیرنژاد - سینا جعفری
مدیر تولید	: مجیدرضا زروئی
ویراستار	: عوض لطیفی خرشکی
صفحه‌آرایی	: علی هدایتی
گرافیسیت	: شبنم کارپسند
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۸۸
تیراژ	: ۲۰۰۰
لیتوگرافی	: هزاره
چاپ	: ایران مصور
صحافی	: کیمیا
قیمت	: ۷۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۳-۵۲-۵۲۰۳-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین‌لبافی نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰ (۱۲۶ قدیم)

تلفن: ۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱

نماینده گزی یزد: میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع ستاره

تلفن: ۶۲۲۵۴۹۱ - ۶۲۶۸۸۲۲ - ۰۳۵۱

www.fadakbook.ir

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدک ایساتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدک ایساتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدک ایساتیس

دیپاچه‌ی نویسندگان

ضمن تشکر از استقبال بی‌نظیر علاقمندان به مجموعه کتاب‌های بهداشت ایمنی و محیط زیست (H.S.E) که باعث دلگرمی و ایجاد انگیزه‌ی بیشتر برای نویسندگان این کتاب‌ها شده، خوشبختانه جلد اول و دوم این مجموع به‌یاری خداوند و همکاری دوستان در انتشارات فدک ایستایس آماده و به بازار کتاب ایران عرضه شد. در جلد اول با مباحث مهمی درباره‌ی انواع جرثقیل، ایمنی و بازرسی فنی آن آشنا شده‌اید. در جلد دوم موضوعاتی چون آشنایی با انواع تجهیزات و متعلقات باربرداری و روش‌های گوناگون بستن بار به‌طور کامل و جامع آشنا می‌شوید. در نگارش این مجموعه‌ی سه‌جلدی کوشش ما این بوده موارد مهم ایمنی و کاربردی که روزانه تمام کاربران این تجهیزات با آن روبه‌رو هستند، مطرح شده و نکات کلیدی آنها به‌صورت مصور و در عین حال ساده بیان شود.

ذکر این نکته ضروری است که با توجه به ارزیابی‌های انجام‌شده و حجم بسیار زیاد و گستردگی مطالب موجود، تصمیم گرفته‌ایم مجموع ایمنی در جرثقیل‌ها، بالابرها و تجهیزات باربرداری را با سه‌عنوان زیر آماده و در اختیار علاقمندان گرامی قرار دهیم:

جلد اول: ایمنی در جرثقیل‌ها

جلد دوم: ایمنی در تجهیزات و متعلقات باربرداری، بالابرها و روش‌های بستن بار

جلد سوم: ایمنی در لیفتراک‌ها

در پایان از تمامی اساتید محترم، کارشناسان گرامی و دانشجویان عزیز صمیمانه درخواست می‌شود پیشنهادات، انتقادات و راهنمایی‌های خود را برای بهبود این مجموعه در اختیار ما قرار دهند.

با سپاس

ramirnejhad@gmail.com

رضا امیرنژاد (کارشناس بهداشت حرفه‌ای)

Sijafari@gmail.com

سینا جعفری (کارشناس ایمنی صنعتی)

فهرست مطالب

فصل اول: تعریف و تاریخچه‌ی لیفتراک ۱

- ۱.۱ انواع لیفتراک ۶
- ۱.۱.۱ لیفتراک‌های صنعتی (Industrial Fork Lifts) ۶
- ۲.۱.۱ لیفتراک‌های کارگاهی (Rough Terrain Fork Lifts) ۶

فصل دوم: ساختمان و اجزای لیفتراک ۹

- ۱.۲ خلاصه‌ی فرآیند ساخت لیفتراک ۱۲
- ۱.۱.۲ تهیه و تأمین مواد ۱۲
- ۲.۱.۲ جوشکاری ۱۳
- ۳.۱.۲ تمیزکاری و زنگ‌زدایی (شات بلاست و سندبلاست) ۱۳
- ۴.۱.۲ رنگ‌آمیزی (Painting) ۱۳
- ۲.۲ اجزاء لیفتراک ۱۳
- ۱.۲.۲ بدنه (Frame) ۱۳
- ۲.۲.۲ وزنه‌ی تعادلی (Counterweight) ۱۳
- ۳.۲.۲ اتاق راننده (Cab) ۱۴
- ۴.۲.۲ حفاظ بالا سری (Overhead Guard) ۱۴
- ۵.۲.۲ نیروی محرکه (Power Source) ۱۴
- ۶.۲.۲ سیلندر هیدرولیک (Hydraulic Cylinder) ۱۴
- ۷.۲.۲ سیستم ترمز (Brake System) ۱۴
- ۸.۲.۲ پدال کلاچ ۱۴
- ۹.۲.۲ پدال گاز ۱۴
- ۱۰.۲.۲ تجهیزات هشداردهنده (Warning Devices) ۱۵
- ۱۱.۲.۲ حفاظ چرخ‌ها و اجزای متحرک ۱۵

۱۵.....	دکل (Mast)	۱۲.۲.۲
۱۵.....	بارکش، حمل‌کننده (Carriage)	۱۳.۲.۲
۱۵.....	نگهدارنده‌ی بار (Load Back Rest)	۱۴.۲.۲
۱۵.....	شاخک، چنگال (Fork, Tine, Prong)	۱۵.۲.۲
۱۹.....	متعلقات (Attachments)	۳.۲

۲۱ فصل سوم: پایداری لیفتراک

۲۳.....	مفهوم پایداری و تعادل	۱.۳
۲۹.....	مرکز گرانش (C.G: Center Of Gravity)	۲.۳
۳۴.....	مرکز بار (Load Center)	۳.۳
۳۴.....	روش‌های بارگیری در لیفتراک: (Loading Methods)	۴.۳
۳۵.....	روش قالبی (Block)	۱.۴.۳
۳۵.....	روش آجری (Brick)	۲.۴.۳
۳۵.....	روش فرفره‌ای (Pinwheel)	۳.۴.۳
۳۵.....	روش بارچینی نامنظم (Irregular Stacking)	۴.۴.۳

۳۷ فصل چهارم: طبقه‌بندی انواع لیفتراک‌ها و نواحی کار با لیفتراک

۳۹.....	طبقه‌بندی براساس استاندارد OSHA	۱.۴
۴۳.....	طبقه‌بندی براساس استاندارد ASME	۲.۴
۴۷.....	طبقه‌بندی براساس استاندارد NFPA	۳.۴
۴۸.....	طبقه‌بندی انواع کامیون‌های صنعتی موتوری براساس استاندارد (AS) - استرالیا	۴.۴
۶۳.....	طبقه‌بندی نواحی کار با لیفتراک براساس استاندارد NFPA	۵.۴
۶۶.....	طبقه‌بندی نواحی کار با لیفتراک براساس استاندارد OSHA	۶.۴

۷۳ فصل پنجم: خطرات بالقوه و عوامل تأثیرگذار بر وقوع حوادث

۷۵.....	آمار حوادث لیفتراک	۱.۵
۷۷.....	آموزش رانندگان	۲.۵

فصل ششم: تست و بازرسی فنی لیفتراک**۸۳**

- ۱.۶ بازرسی فنی لیفتراک..... ۸۵
- ۱.۱.۶ بازدید روزانه پیش از شروع کار..... ۸۵
- ۲.۱.۶ بازرسی اولیه‌ی لیفتراک‌های نو و استیجاری..... ۸۷
- ۳.۱.۶ بازرسی و نگهداری..... ۸۷
- ۲.۶ بازرسی شاخک (Fork Inspection)..... ۸۹
- ۱.۲.۶ ترک‌های سطحی..... ۸۹
- ۲.۲.۶ بازرسی نوک شاخک..... ۸۹
- ۳.۲.۶ قفل تثبیت موقعیت..... ۹۰
- ۴.۲.۶ ضعیف‌شدگی قلاب شاخک..... ۹۰
- ۵.۲.۶ علائم روی شاخک..... ۹۰
- ۳.۶ تست لیفتراک..... ۹۶
- ۱.۳.۶ تست بار (Load Test)..... ۹۶
- ۲.۳.۶ تست پایداری (Stability Test)..... ۹۸
- ۳.۳.۶ تست ترمز..... ۱۰۲
- ۴.۳.۶ تست شاخک..... ۱۰۲
- ۵.۳.۶ تست حفاظ بالاسری (Overhead Guard Test)..... ۱۰۳

فصل هفتم: راهنمای ایمنی کار با لیفتراک**۱۰۵**

- ۱.۷ راننده (Forklift Operator)..... ۱۰۷
- ۲.۷ موارد ایمنی قبل از شروع کار..... ۱۱۰
- ۳.۷ موارد ایمنی هنگام کار..... ۱۱۷
- ۴.۷ جابه‌جایی نفر در ارتفاع توسط لیفتراک (Lifting People)..... ۱۵۶
- ۵.۷ موارد ایمنی هنگام شارژ باتری و سوخت‌گیری..... ۱۶۰
- ۶.۷ موارد ایمنی هنگام پایان کار..... ۱۷۲
- ۷.۷ موارد ایمنی هنگام حادثه..... ۱۷۳

فصل هشتم: تعمیر و نگهداری لیفتراک**۱۸۱**

- ۱.۸ کاهش آسیب‌ها هنگام تعمیر و نگهداری..... ۱۸۵

۱۹۵.....	طراحی، ایمنی و اجرا	۱.۹
۱۹۹.....	افراد و فعالیت‌ها	۲.۹
۲۰۱.....	محل انجام کار (کارخانه، ساختمان و تأسیسات)	۳.۹
۲۰۳.....	سیستم مدیریت ترافیک	۴.۹
۲۱۳.....	فهرست منابع جلد سوم	
۲۱۵.....	واژه‌نامه	
۲۱۹.....	فهرست الفبایی	

تعریف و تاریخچه‌ی لیفتراک

فصل